

Natuur- en Vogelwacht Culemborg

Hak-al

In dit nummer

- Jaarverslag 2011
- Waar komt die naam vandaan?
- Bericht van het bestuur, huisvesting

Colofon

Voor vragen over de bezorging,
Loes Plaisier
☎ 0345 - 51 98 47

Redactieadres:
Valeriaan 49
4102 VG Culemborg
e-mail: redactie@nvwc.nl

Eindredacteur:
Louis van Oort

Redactie:
Cocky de Groot
Harry van de Warenburg
Jan Dirk Buizer

Webbeheer:
Jouke Altenburg

Uitgave:
Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Middelcoopstraat 1a
4102 CE Culemborg
e-mail: post@nvwc.nl
website: www.nvwc.nl

Vormgeving:
Jan Dirk Buizer, Berry Lucas

Druk:
Drukkerij de Meerpaal
Tiel

Oplage:
400 exemplaren

Distributie:
A. van de Berg, Y. en J. Bosma,
Th. & A. Boudewijn, Jandirk Buizer, J. Greven,
G. Greve, J.J. Geleedst,
Y. Jakobs-Lammers, Jandirk Kievit,
L. v.d. Kooij, M. Steltenpool,
W.&C. Rubers, W. de Rooij, H. v.d. Waren-
burg en F. Waroux.

Lidmaatschap:
Hak-al is een uitgave van de
Natuur- en Vogelwacht Culemborg
en wordt gratis onder haar leden verspreid.

Deze Hak-al wordt op milieuverantwoord papier vervaardigd. Gewaarborgd door het FSC certificaat.

Van de redactie

Kennis en passie

Beste Hak-al-lezers,

Voor u ligt de voorjaars-Hak-al, waarin traditiegetrouw het jaarverslag over het afgelopen jaar is opgenomen. Het is altijd weer een feest om met zo'n jaarverslag aan de gang te gaan. Je ziet op die manier immers wat voor geweldige club de NVWC is. Met ruim 400 leden herbergt de natuur- en vogelwacht enorm veel kennis maar ook zoveel passie. Passie voor natuur en milieu in het algemeen en voor de natuur in de eigen woonomgeving in het bijzonder.

Fascinerend blijft het om te lezen welke activiteiten de afzonderlijke werkgroepen nu weer allemaal hebben ontplooid. Een niet-lid dat deze editie onder ogen krijgt (bij de dokter of in de bieb bijvoorbeeld) zou er zomaar eens zo enthousiast van kunnen worden dat hij of zij een lidmaatschap overweegt. Tegen hen zou ik willen zeggen: weet dat je meer dan welkom bent bij een club vol mensen die kennis van de natuur met alle liefde willen delen.

Die club gaat trouwens verhuizen, zoals de meesten wel zullen weten. De Ketelvink verdwijnt binnenkort, wegens geplande woningbouw, en de NVWC moet dus op zoek naar een ander onderkomen. Daarover is de zogenaamde huisvestingscommissie al een tijdje druk in overleg met de gemeente. Het valt echter nog niet mee om een geschikt onderkomen te vinden, temeer ook daar het qua huur wel een beetje betaalbaar moet blijven. Persoonlijk heb ik er echter alle vertrouwen in dat de huisvestingscommissie er wel uitkomt. Ook hierin zitten namelijk mensen met veel kennis en passie.

Voordat ik u veel leesplezier wens, wil ik u nog even wijzen op de bijzondere totstandkoming van deze Hak-al. Vaste opmaker Jan Dirk Buizer raakte vlak voor de eindfase van de productie geblesseerd, waarna good old Ruud Post te hulp schoot. Ruud heeft vrijwel het hele eerste decennium van deze eeuw de Hak-al opgemaakt, dus dit was hem wel toe te vertrouwen. En dat moge ook blijken uit het resultaat. Dus Ruud, bedankt dat je vliegende keep wilde zijn.

En dan nu alsnog: veel leesplezier!

Louis van Oort

Lvanoort@planet.nl

Het voorblad
Galloway -runderen
in de Baarsemwaard

Foto: Berry Lucas

Nummer 1

13 Waar komt die naam vandaan?
Goeie genade genadekruid!

06 Nieuws van het bestuur

07 Convocaties

Jaarverslag 2011

13 van het bestuur

16 van de redactie

17 van de redactie - website

18 verkort financieeljaarverslag

22 insectenwerkgroep

24 werkgroep wintervoeding vogels

25 vogelwerkgroep

27 nestkastenwerkgroep (onderdeel van de vogelwerkgroep)

28 knotwerkgroep

29 plantenwerkgroep

30 jeugdgroep green rangers

31 Adressen

32 Agenda

door Ellen Geleedst

Waar komt die naam vandaan

Goeie genade! Genadekruid!

Afgelopen zomer was ik op een avond in de aangename tuin van ons NVWC-lid Kees van de Vate voor een klein overleg. Toen we daarmee klaar waren leidde hij me rond in zijn heerlijke tuin. En bij veel planten, bomen of struiken hoorde wel een mooi verhaal. Zo liet hij me ook het genadekruid zien, een vochtminnende plant.

Er is ooit eerder in een Hak-al melding gemaakt van een vondst van deze zeldzame plant in de uiterwaarden bij Culemborg. Dat moet een schok teweeg hebben gebracht binnen de plantenwerkgroep, want – goeie genade! – genade kruid vinden is niet zomaar iets. De vreugde hierover werd echter getemperd door een ander lid van de plantenwerkgroep, Wim Rubers. Hij vertelde dat het plantje ook gewoon als vijver- of aquariumplant te koop is bij het plaatselijk bekende tuincentrum Van der Hurk. De meest waarschijnlijke optie is dat iemand zijn goudvis kwijt wilde en de kom met genadekruid en al omgekeerd heeft bij de Lek. Een paar dagen later ben ik het even gaan bekijken. En inderdaad, voor €2,99 wordt daar genadekruid verkocht. Ik ben bang dat de lezing van Wim Rubers veruit het waarschijnlijkst is. Bij het ontbreken van een vijver heb ik het plantje maar niet aangeschaft. Misschien eens kijken of ik komend seizoen een bak kan creëren waarin het wil groeien. Waarom? Alleen al vanwege de naam. Genadekruid!

Genadekruid (En.wikipedia- Meneerke bloem)

Theologie

In mijn hoofd zingen direct allerlei regels: “Wij leven niet van brood alleen, noch dankzij onze daden. Wat ons vervullen kan en voedt is vriendschap en genade.” Of: Hij is een God van liefde en genade, barmhartigheid en goedheid zijn de daden...”. Ja, genade is een woord dat door mij direct in verband wordt gebracht met de Joods-christelijke traditie. En niet alleen door mij, denk ik. Zelfs het woordenboek omschrijft het in de eerste plaats als “goddelijke gunst of gave”. Maar verderop staat er: **Genade** ‘goedgunstigheid’ in het algemeen is ook buiten de bijbel bekend. Niet zelden wordt echter specifiek ook, al of niet ironisch, over de goddelijke genade gesproken als een gave of gunst ‘van boven’, in de algemene en zeker in de literaire taal. De predikant van de Culemborgse Barbarakerk, Henri Veldhuis, schrijft in zijn boek ‘Kijk op geloof’ nog iets interessants over genade, wat ik u toch niet wil onthouden. Hij vindt het woord ‘genade’ in de loop der jaren wat bedorven geraakt. Het heeft een negatieve klank gekregen, zoals je bij een gevecht wat je al hebt verloren nog om ‘genade’ smeekt. Het eerste signaal van die ander is ‘nee’, maar je hoopt dat die ander de hand over het hard strijkt en je in tweede instantie nog iets toe wil bedelen. Terwijl genade toch bedoeld is in de omgekeerde betekenis: een ja-woord van God en de ander aan jou; een basis voor onvoorwaardelijke liefde. Goed, genoeg over hoe ‘genade’ uit te leggen valt in theologische zin. Het thema omvat ongetwijfeld meer boeken dan bijna 37 jaar Hak-als.

Klazien uut Zalk

Na ons bezig te hebben gehouden met de betekenis van ‘genade’ is het natuurlijk hoog tijd om eens te kijken naar de kern van de zaak: waarom heet dit plantje nu genadekruid? Dat is niet zo eenvoudig te beantwoorden. Ik maak dankbaar gebruik van een mailwisseling hierover tussen Kees van de Vate en Wim Rubers, die ze mij welwillend ter hand hebben gesteld. De Nederlandse naam ‘genadekruid’ is direct terug te voeren op de latijnse naam: ‘Gratiola Officinalis’. Gratiola is een verkleinwoord van het latijnse begrip ‘gratia’, genade. Het kan niet anders, of in vroeger dagen moet men er een geneeskrachtige werking aan hebben toegeschreven. Dat is inderdaad het geval. Wim Rubers citeert voor ons uit een zeer oud kruidenboek (Dodoens, Cruydeboek, 2e druk, 1563):

Berendien uut Wisp bij Koot en Bie.

"Gratiola es een neer [=laag] cruyt omtrent een spanne hooch. Tselve cruyt ghedroocht ghepoedert ende in die wonden ghestroyet heylt ende geneest die versche, ende suyvert die vervuylde ende verouderde wonden. Ende daer om soo dienet wel vermenght in die olien ende saluen diemen ghebruyckt om die wonden mede te suyverene ende te ghene-sene".

Voor wie dit wat lastig ontcijferen vindt: genadekruid zou toepasbaar zijn als wond-helend middel.

Zelf ben ik ervan overtuigd dat er veel wonderlijke krachten in planten besloten liggen, waarvan wij moderne mensen het bestaan niet meer weten. Maar soms heeft het in mijn oren ook een wat hoog 'Klazien uut Zalk'-gehalte. Voor wie dat niets meer zegt, Klazien was een flink aantal jaren geleden als kruidenvrouwtje bekend in het oosten van het land. Bij het grote publiek werd ze vooral bekend door een weergaloze parodie: Wim de Bie als 'Berendien uut Wisp'. Deze probeerde Kees van Kooten allerlei goed bedoelende raad op de mouw te spelden met eenvoudige huismiddeltjes. Enige frisse scepsis proef ik ook bij onze eigen Wim Rubers. Ik citeer: "In recente kruidboeken wordt veel overgeschreven zonder bronnenonderzoek. Er ontstaat zo een enorme stapeling van zogenaamde toepassingen. Zo zou Gratiola ook gebruikt zijn als medicijn tegen hartzwakte en waterzucht (bevat wel gratiotoxine, wat veel lijkt op de werkzame stof in Vingerhoedskruid), en zelfs als laxermiddel. Homeopathisch zou het voorgeschreven worden als middel tegen storingen in het maagdarmlkanaal. Zie bijv. Nico Vermeulen, Kruidenencyclopedie (R&B 1998, nog verkrijgbaar). Maar ik heb hierover m'n twijfels.

Feit is dat Gratiola erg giftig is en dat je er beter maar niets van kunt gebruiken."

Betadine

Kortom, genadekruid is genoemd naar genade. Die naam stamt uit lang vervlogen tijden; de tijd dat alles anders was. Genade had als genade Gods nog een positieve klank. En men had nog vertrouwen in de helende werking van het hier besproken plantje. Maar dat was toen. Nu koop je het voor pakweg drie euro bij een tuincentrum om het daarna weer in de Lek te kieperen. En nu pak je gewoon een flesje betadine als je een lelijke snee hebt. Ik heb wat prijzen vergeleken op internet, maar de prijs schommelt zo tussen de drieënhalve en viereënhalve euro voor 30ml. Ietsje duurder, maar veilig en simpel. Wat wondverzorging betreft ben ik wel een kind van deze tijd. Maar verder klinkt bij het horen van het woord 'genade' toch onmiddellijk psalm 67 in mijn hoofd: "God zij ons gunstig en genadig." Iets in mij past nog uitstekend bij lang vervlogen tijden.

Ghedaente.
 De Gratiola, anders Gracia Dei, dat is Godts Ghedade/ oft Godts Gracie gheuoent/ heeft seer veel erkante steelkens / omtrent een spanne hoogh: de elcke dicht bewassen zijn met seer vele linalle langh-ozpighe bladren / die van den Ghemeynen Wisp seer gelyck / als oock dit gantsche ghewas van ghedaente de maercksel seer nae by den Wisp schijnt te komen/ uytsondert alleen dat het niet recht op en staet / oft in de voghte wast / ghelyck den Wisp / maer eensdeels aen: lyden afhanght / ende langhs der aerden kruypt. De

Gratiola oft Godts Ghedade.

Een bladzijde uit Cruydt-Boeck 1644 over Gratiola.

van het **Nieuws** **bestuur**

(en de huisvestingscommissie)

Het is inmiddels al weer twee jaar geleden dat de NVWC van de gemeente te horen kreeg dat zij op termijn clubhuis 'de Ketelvink' zou moeten verlaten om een herinrichting van het Chopinplein mogelijk te maken. Mede door de economische crisis is het realisatietempo flink vertraagd. Begin 2012 ligt er een Raadsbesluit over het nieuwe plan en is de herziening van het bestemmingsplan in voorbereiding. De molens malen niet snel, maar ze malen wel door.

Tijdens onze jaarvergadering van 25 maart 2011 heeft wethouder Stegeman de toezegging herhaald dat de gemeente een inspanningsverplichting heeft voor onze herhuisvesting en in redelijkheid en billijkheid aan de verhuizing zal bijdragen. In het afgelopen jaar zijn de NVWC-voorwaarden voor herhuisvesting door een professioneel bureau beschreven. Samengevat gaat het om drie ruimtelijke functies: 1) voor lezingen / grote vergaderingen, 2) voor werkgroepactiviteiten en bestuursvergaderingen in combinatie met de opslag van onze bibliotheek en archief 3) voor opslag van groter materiaal zoals de aanhanger, ladders en knotgereedschappen.

De huisvestingscommissie heeft zich in het voorjaar van 2011 georiënteerd op een locatie aan de rand van de wijk Eva-Lanxmeer. Helaas bleek deze niet beschikbaar. We hebben onder vergelijkbare verenigingen naar hun huisvesting en kostenplaatje gevraagd. De gemeente deed in november een eerste voorstel voor herhuisvesting in een gemeentelijke voorziening. Deze locatie is in december 2011 door werkgroepcoördinatoren en klusgroepleden bezocht. 'Mogelijk bespreekbaar' luidde de eerste conclusie van de aanwezigen. De huisvestingscommissie ging met hun vragen op het gebied van toegankelijkheid, constructie, brandveiligheid en geluidsisolatie in de achterzak weer in gesprek met de gemeente. Nader onderzoek bracht begin 2012 aan het licht dat deze ruimte slechts tegen heel hoge kosten geschikt te maken is voor de NVWC. Daarom is deze optie van tafel gegaan.

Deze eerste praktische exercities en bijbehorende kostenplaatjes maken duidelijk dat het niet eenvoudig zal zijn om een betaalbare ruimte te vinden, waar we alle drie de NVWC-functies in kwijt kunnen. Daarom is de huisvestingscommissie in varianten gaan denken, die we hieronder met wat voorbeelden illustreren:

- a. Variant 'Ketelvink'. Alle functies in één ruimte. Omdat huur afhankelijk is van het aantal vierkante meters is dit een kostbare optie.
- b. Variant 'Vergader- en lezingruimte'. Twee functies in één ruimte en één functie ergens anders. Voor de opslag van het grote materiaal huren we b.v. een garagebox.
- c. Variant 'Trio'. Alle functies ruimtelijk gescheiden. Een vaste kleine clubruimte (dus lage basiskosten), een ruimte voor opslag van het grotere materiaal b.v. in een garagebox en per keer voor de lezingen een geschikte ruimte huren zoals de Lutherse kerk of de Salamaander.

Wat het proces betreft wil de huisvestingscommissie nu eerst een brede oriëntatie om alle reële opties in kaart te brengen. Daarbij zijn we wel afhankelijk van de medewerking van derden. Vervolgens kunnen we in dialoog met een delegatie actieve leden de voor- en nadelen en (financiële) consequenties van elke optie in kaart brengen. Op deze wijze kunnen we de Algemene Ledenvergadering (ALV) te zijner tijd het best onderbouwde voorstel presenteren.

We zullen op de ALV van 23 maart a.s. de aanwezige leden zeker over laatste ontwikkelingen bijpraten, maar een onderbouwd voorstel waarover een besluit kan worden genomen, zal er waarschijnlijk nog niet inzitten.

Tot slot zeg ik u vanaf deze plaats in de HAK-AL als voorzitter 'vaarwel'. Mijn bestuurstermijn loopt op 23 maart af. Het waren drie boeiende jaren in een prettig, kundig en constructief bestuur dat van aanpakken weet. Vanwege een (leuke) ontwikkeling op mijn werk kan ik onvoldoende tijd blijven vrijmaken voor het bestuurslidmaatschap. Daarom ben ik niet herkiesbaar. Ik zal wel lid blijven van de huisvestingscommissie.

Met vriendelijke natuurgroet,

Jouke Altenburg,
voorzitter

p.s.

De huisvestingscommissie bestaat uit Margreet de Nie, Joan Naus, Yme Jan Bosma en Jouke Altenburg. Zij zijn te bereiken via huisvesting@nvwc.nl.

Convocaties

Cursus Vogelgeluiden met excursies

Altijd al willen weten wat Jac. P Thijssen heeft bedoeld met "het zilveren lachje van de pimpelmees" en "de klokjesaria van de zwartkop"? Er miauwt iets in de lucht, maar katten kunnen toch niet vliegen? Is dat nou een merel of een zanglijster? Vogels zijn schuw en daarom vaak moeilijk te zien. Maar vogels zijn ook heel vocaal en het herkennen van het geluid van een vogel maakt het waarnemen veel makkelijker en leuker. Maar wie wel eens op een aprilochtend een half uur voor zonsopgang buiten heeft gestaan weet ook dat vogelzang overweldigend kan zijn, een kakafonie. De Vogelwerkgroep van de NVWC organiseert een avond en twee ochtenden waarin vogels en hun geluiden centraal staan. Op de avond wordt een introductie gegeven over vogels en hun geluiden. We richten ons op vogels die algemeen in Culemborg en omgeving voorkomen. Het soort geluid dat vogels maken, bijvoorbeeld zang en roep, en de functie hiervan worden behandeld. Praktische tips en ezelsbruggetjes zullen de avond vullen. Op de beide ochtendexcursies gaan we lekker naar buiten om te luisteren naar het echte werk. Op de fiets door en rond Culemborg met een paar wandelingen. Er wordt geen voorkennis van vogels vereist, dus iedereen kan komen. Ook alleen de avond of een excursie of alle drie dagen is geen probleem. Er zijn geen kosten aan verbonden.

Wel graag even vooraf een mailtje naar Gerrit Jan (gjklop@gmail.com) of Daniël (vogel_freak@hotmail.com).

Koolmees, foto Jouke Altenburg.

Data en tijden:

Woensdag 21 maart

van 20:00 tot 22:00
(19:30 zaal open)
locatie: De Ketelvink.

Zaterdag 24 maart

van 08:00 tot 11:00
locatie: Vertrek vanaf de Ketelvink
(met fiets)

Zaterdag 21 april

van 08:00 tot 11:00
locatie: Vertrek vanaf de Ketelvink
(met fiets)

Adres ketelvink: Middelcoopstraat 2a
te Culemborg

Putter, foto Jouke Altenburg.

Vrijdagavond 20 april

**Lezing: "Natuur in de buurt:
Baarsemwaard en Goilberdingerwaard"**

door : Jouke Altenburg, Annette van Berkel, Daniel Beuker, Rob
van de Haterd, Margreet de Nie, Kars Veling,

De natuurontwikkelingsgebieden Baarsemwaard en Goilberdingerwaard liggen ten westen van de spoorbrug tussen Culemborg en de Lek. De gebieden zijn van Stichting Het Gelders Landschap. De 2 uiterwaarden waren oorspronkelijk agrarisch gebied en zijn bij de dijkverzwaring in 1999/2000 deels afgegraven en heringericht. Sindsdien beheert gemeente Culemborg de uiterwaarden voor Gelders Landschap. Zij doen dat door extensive begrazing met Galloway runderen. Zij werden de laatste jaren versterkt met een kudde Brandrode runderen. Na 2012 gaat Het Gelders Landschap het beheer overnemen en er zal dan waarschijnlijk flink wat veranderen.

Al voor de uiterwaarden op de schop gingen hebben leden van De Natuur- en Vogelwacht het gebied intensief bezocht en diverse tellingen uitgevoerd. Ook na de oplevering is er flink geïnventariseerd. Er is dan ook veel bekend over hoe het was en wat de natuurontwikkeling opgeleverd heeft.

Zes enthousiaste leden van de verschillende werkgroepen van de NVWC vertellen vanavond over hoe het gebied geworden is zoals het nu is (Rob van de Haterd) en over het planten en dierenleven. Aan de orde komen de planten (Rob van de Haterd), de vlinders (Kars Veling), de libellen (Margreet de Nie), de sprinkhanen (Daniel Beuker) de amfibieën (Annette van Berkel) en de vogels (Jouke Altenburg), Het belooft een gevarieerde en boeiende avond te worden met veel mooie foto's en boeiende verhalen!

Wanneer: 20 april 2012

Waar: 'Ketelvink', Middelcoopstraat 1A, Culemborg

Tijd: 20.00 -22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur)

Toegang gratis

Galloway -runderen in de Baarsemwaard,
foto Berry Lucas.

Vrijdagavond 11 mei

Lezing met films: "Hoe Vlinders en Libellen 'het' doen"

door : Annette van Berkel

Tyria jacobaeae, rups van de sint-jacobsvlinder.

Annette van Berkel filmt al 10 jaar vlinders en libellen voor De Vlinderstichting. De beelden worden gebruikt voor educatieve films, voor lezingen en zelfs voor op TV, bijvoorbeeld Klokhuis, RTL Nieuws en Een Vandaag. Ook heeft zij een DVD gemaakt over De Dagvlinders van Nederland en Vlaanderen.

Vanavond laat zij een aantal films zien die ingaan op het leven van vlinders en libellen.

Vanavond zien we volgende films:

'De vlinder van 2009'

gaat over de distelvlinder die in 2009 met miljoenen ons land binnen trok. Het geeft een beeld van de massaliteit en het wondere leven van deze trekvlinder.

Bont dikkopje, foto Kars Veling.

'Rupsje nooit genoeg'

te zien hoe rupsen uit hun ei kruipen, vervellen en proberen niet opgegeten te worden zodat ze uiteindelijk vlinder worden.

'Leven en werk van de libel'

krijgt u te zien hoe libellen zorgen dat zij hun cyclus rond krijgen.

'Libellen in de lift'

laat aan de hand van ervaringen rond Culemborg zien hoe een aantal libellensoorten hun leefgebied heeft uitgebreid.

Bosbeekjuffer, foto Kars Veling.

Waar: 'Ketelvink'
Middelcoopstraat 1A, Culemborg
Tijd: 20.00 -22.00 uur
(u bent welkom vanaf 19.30 uur)
Toegang gratis

Vrijdag 25 mei 2012.

Avondexcursie naar de Zouweboezem, tussen Ameide en Meerkerk

Bruine kiekendief, foto Jouke Altenburg.

Tussen Ameide en Meerkerk ligt een heel bijzonder moerasgebied. Het is lang, smal en je kunt er niet in. Dat is ook helemaal niet nodig en het zou bovendien veel verstoring geven. Vanaf de kade en vanuit een kijkscherm is het hele gebied goed te overzien. Bijna alle moerasvogels van Nederland komen hier voor en de meeste zijn uitstekend te horen en te zien. Purperreigers hebben hier in het rietland een van de grootste kolonies van ons land. Je ziet ze af en aan vliegen. Je hoort de roerdampen 'hoempen', de koekoek roepen, en de zwarte sterns, die hier op drijvende waterplanten en uitgelegde nestvlotjes hun nest maken, krijsen. Overal klinkt de zang van blauwborsten, karekieten, rietzangers en rietgorzen. Het geheimzinnig geratel van de snor voegt zich daarbij. In de weilanden van de aangrenzende polder Achthoven zijn grutto's, Kieviten en tureluurs druk aan het roepen en baltsen. De woerdjes van minstens 6 soorten eenden zijn nu op hun mooist. Juist in de avond zijn de vogels actiever dan midden op de dag dus de deelnemers mogen rekenen op vele mooie waarnemingen in dit bijzondere stukje echt Hollands polderland.

Aanmelden is niet nodig, maar voor wie mee wil liften is het aan te raden zich van te voren (uiterlijk vóór 25 mei) op te geven. Van de lifters wordt verwacht dat zij met de chauffeur een vergoeding voor de rit overeenkomen.

Tijd: 19.00 uur – 22.15 uur

Vertrek: vanaf de Ketelvink,
Middelcoopstraat 1a, Culemborg
Vervoer: met eigen auto,
lifters graag van te voren opgeven

Opgeven bij Leo van der Kooij;
e-mail: l.p.vvanderkooij@wanadoo.nl of
Tel. 0345 515450

zaterdag 2 juni

*Zomerwandeling
Baarsem – en Goilberdingerwaard*

De Natuur- en Vogelwacht Culemborg organiseert in vervolg op de winterwandeling van 11 februari een zomerwandeling. De wandeling in de winter was prachtig en adembenemend, maar stil. Tijdens de wandeling op 2 juni zal er geen stilte vallen. Zingende vogels, krassende sprinkhanen en fladderende vlinders trekken de aandacht. Het is geen lange wandeling en er zal veel stil gestaan en bekeken worden.

Baarsemwaard, foto Ruud Post.

We starten voor de de veldkeuken, gelegen op fort Werk aan het Spoel aan de Goilberdingerdijk.

De veldkeuken is open om 10:00 en om 10:30 uur start de wandeling.

Wilt u de zomer in de uiterwaarden proeven, loop dan mee!
Opgave is niet nodig.

Zondag 3 juni 2012

Vogelexcursie Leersumse veld

In het Leersumse Veld is bos gekapt om het areaal heide weer te vergroten. De Leersumse Plassen, die waren dichtgeslibd en verzuurd, zijn hersteld. Het water trekt talloze libellen en vogels aan.

Vanaf eind 19e eeuw werden rond Leersum op grote schaal naaldbomen als larix, douglas en grove den aangeplant voor houtproductie. Ook de hei op het Leersumse Veld werd bebost. Particuliere grondeigenaren legden een statige eiken-lindenlaan aan en plantten rododendrons. Sinds eind jaren zestig worden de oude productiebossen in boswachterij Leersum omgevormd tot gevarieerder bos met een grotere natuurlijke rijkdom. Dit is goed te zien in de bosgebieden De Wildeman en De Hoogstraat op de zuidflank van de heuvelrug.

In boswachterij Leersum zijn nog enkele stuifzandgebieden te vinden. Zoals de Ginkelse Duinen, zuidoostelijk van het Leersumse Veld. Tijdens de excursie maken we kans op vogelsoorten die typisch zijn voor bos en heide. Te denken valt aan roodborsttapuit, geelgors, glans- en matkop, kuifmees, gekraagde roodstaart, boomvalk, boomleeuwerik, fluiter en bonte vliegenvanger. Ook maken we een goede kans om raven te zien. Vertrek om 8.30 bij de Ketelvink. Opgeven bij Dirk van Opheusden (dirkvanopheusden@gmail.com), graag aangeven of je een auto tot je beschikking hebt. Bij slecht weer/twijfel of de excursie doorgaat kun je op die ochtend bellen naar 06-38910309.

Bij regen
gaat het nachtvlinderen
niet door!

CONVO
catics

vrijdagavond 22 juni

Nationale nachtvlindernacht

Ontdek de schoonheid van nachtvlinders!

Op vrijdagavond 22 juni wordt de Nationale NachtvlingerNacht gehouden. Op meer dan 100 locaties in Nederland wordt naar nachtvlinders gekeken zodat overal in het land mensen kennis kunnen maken met deze dieren. In dit kader organiseert de insectenwerkgroep van de NVWC weer een nachtvlindernacht in de wijk Lanxmeer.

Nachtvlinders zijn vaak erg mooi. De meeste hebben heel mooie fijne patronen en sommige zijn zelfs erg fel gekleurd. Nachtvlinders laten zich meestal niet makkelijk zien. Je moet ze lokken. Dat kan met licht: een speciale opstelling met een sterke lamp en een laken lokt veel nachtvlinders uit de directe omgeving. Ze zijn goed te bekijken en op naam te brengen. Een andere lokmethode is met een lekker zoet alcoholisch smeersel op bomen. Vlinders die niet op licht komen zijn soms wel geïnteresseerd in deze drankjes en zijn dan goed te zien. Beide methodes zullen in Lanxmeer toegepast worden. Iedereen is van harte welkom!

Waar: Langs het J Perkpad in de wijk EVA-Lanxmeer, in de boomgaard naast de watertoren (vanaf parkeerterrein aan de Hendrik Marsmanweg en de Anna Blamanweg wordt de route met pijlen aangegeven (ongeveer 200meter), of gewoon op het felle licht afgaan.

Begintijd: 22.30 uur.

Eindtijd: afhankelijk van de omstandigheden.

Meenemen: zaklamp, pet met klep en/of zonnebril (tegen de vreselijk felle lamp).

Kosten: geen.

Contactpersoon: Annette van Berkel (0345-531689, ahvanberkel@planet.nl)

Het bestuur werd met ingang van de Algemene Ledenvergadering versterkt met Jurgen Geven en Margreet de Nie. Het aantal bestuursleden kwam daarmee op acht personen.

Lief en leed

In het jaarverslag 2010 spraken we op deze plaats onze hoop uit op een goed herstel van medebestuurder Jilles Verdouw. Op 20 juni 2011 leed de NVWC echter een gevoelig verlies met zijn overlijden. Veel actieve NVWC'ers waren aanwezig op de afscheidsbijeenkomst van Jilles. Veel plezieriger was de aanleiding voor een bijeenkomst op 29 april: Frans Waroux werd in de Grote Barbarakerk benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau voor zijn decennialange inzet voor het Rode Kruis, Vriendenschaar en de NVWC. Leo van der Kooij werd benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau vanwege zijn decennialange (educatieve) activiteiten voor de NVWC. Leo was tijdens de Algemene Ledenvergadering van 25 maart 2011 al benoemd tot erelid van de NVWC.

Ereleden

De NVWC kent negen ereleden: Gonda Baard, Annette van Berkel, Breun Jansen, Wim Kievit, Leo van der Kooij, Ruud Post, Kars Veling, Harry van de Warenburg en Frans Waroux.

Overleg en communicatie

Het bestuur vergaderde in 2011 elfmaal. Vijfmaal werd een werkgroep uitgenodigd voor een informele gedachteswisseling. De e-mailnieuwsbrief Tsjiepl!! verscheen elfmaal en wordt inmiddels naar bijna 300 mailadressen binnen en buiten de NVWC verzonden. Een stijging met 50%, zonder actieve werving.

Interne organisatie en processen

Het bestuur heeft in 2011 veel tijd gestoken in het verbeteren van de interne organisatie.

Na goede gedachteswisselingen met de leden werden op 17 september 2011 de gewijzigde statuten en een huishoudelijk reglement vastgesteld. De statuten zijn op 18 november 2011 notarieel bekrachtigd. In november en december 2011 is de clubadministratie, mede dankzij een grote extra inspanning van Toine van de Laar, omgevormd van een bezorgadministratie voor het clubblad in een echte ledenadministratie. Margreet de Nie en Paul van Buchem hebben vorderingen gemaakt met de actualisatie van het 'Handboek NVWC' waarin interne processen worden beschreven. Het is de bedoeling dat dit handboek te zijner tijd on-line (afgeschermd) ter inzage komt voor werkgroepcoördinatoren en andere actieve NVWC'ers. Dit handboek moet de continuïteit in de vereniging waarborgen.

Verenigingsactiviteiten

2011 had het karakter van een post-olympisch jaar, na ons jubileumjaar 2010. De nieuwjaarsbijeenkomst werd goed bezocht, maar dat gold niet voor alle werkgroepoverstijgende verenigingsactiviteiten. De Ledendag van 17 september trok bijvoorbeeld overdag weinig leden, in tegenstelling tot het jaar ervoor. Gelukkig was het avondprogramma beter geslaagd. Voor een kamp bleek opnieuw te weinig belangstelling. Het bestuur laat het initiatief voor een toekomstig kamp over aan leden.

Huisvesting

Tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) van 25 maart 2011 hebben wethouder Stegeman en projectleider van der Heijden toegelicht waarom de NVWC te zijner tijd de Ketelvink zal moeten verlaten. De Raad heeft op 31 maart 2011 ingestemd met het herontwikkelingsplan voor het Chopinplein. De huisvestingscommissie heeft tot de grote vakantie het mandaat van de ALV naar voren gebracht in gesprekken met gemeentelijke vertegenwoordigers. Op 28 november 2011 presenteerde de gemeente de huisvestingscom-

Jaarverslag MMXI

van het bestuur

door Jouke Altenburg
voorzitter

missie een alternatief: de 2e verdieping van sporthal Interweij. Deze ruime en lichte locatie is op 17 december 2011, op initiatief van het bestuur, bezocht door een delegatie van actieve werkgroepleden. Het bezoek leverde vragen op voor de vervolgonderhandelingen met de gemeente. De huisvestingscommissie denkt in meerdere scenario's. Omdat de huur van een locatie in de toekomst gekoppeld zal zijn aan het aantal gebruikte vierkante meters, is het zaak ook te onderzoeken of we met een kleinere accommodatie (voor opslag en werkgroepgebruik) in combinatie met het huren van een zaal voor de lezingen niet beter uit zijn.

Structurele samenwerking met de gemeente Culemborg

De NVWC heeft de samenwerking met de gemeente Culemborg deels geformaliseerd in twee convenanten: educatie en gegevenslevering. Daarnaast proberen we, afhankelijk van de capaciteit het beleid en beheer van de gemeente in natuurvriendelijke richting te beïnvloeden

Convenant Natuur- en Milieueducatie

Ruud Post vertegenwoordigt de NVWC in de projectgroep die de Natuur- en Milieueducatieve activiteiten op kinderboerderij 'de Heuvel' organiseert. Ook zijn NVWC'ers de drijvende krachten achter de natuurtuin op het terrein van de kinderboerderij. De jaarlijkse gemeentelijke Natuurfeestdag voor de groepen 8 van de Culemborgse basisscholen kon weer op ondersteuning van de

NVWC rekenen. De samenwerking met andere groene regionale organisaties in het Groene Betuwe-overleg is omgevormd naar een projectmatige samenwerking. Het eerste project betrof 'gezonde voeding' voor Middelbare scholieren. Het tweede lijkt 'afval' te worden. Omdat beide thema's niet tot de kerndoelstellingen van de NVWC behoren volgen we deze projecten als 'agendalid'.

Convenant gegevenslevering

De NVWC levert gevraagd en ongevraagd gegevens over natuurwaarden aan de gemeente Culemborg. Dat werd in 2011 voor één jaar verlengd, conform het besluit van de ALV. De NVWC hanteert bij het bepalen van standpunten als ondergrens dat er minimaal volgens de geest van de Flora- en faunawet moet worden gewerkt bij planontwikkeling en beheer. Het gaat ons om het in stand houden van goed leefgebied voor levensvatbare populaties met een zo groot mogelijke soortendiversiteit.

Helaas bleek in 2011 tot tweemaal toe dat we op de juridische toer moesten om de natuurbelangen onder de aandacht te brengen. In januari kreeg de gemeente voor het baggeren van sloten in de wijk Parijsch, na een NVWC-melding, een berisping van de Algemene Inspectiedienst. Een doorlopende overtreding van de Flora- en faunawet op bedrijventerrein Pavijen werd pas beëindigd nadat de NVWC de casus op wethoudersniveau had getild. De gemeente handelde aantoonbaar niet volgens de beschikking die het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor de planontwik-

Yme Jan Bosma ondertekent het convenant namens de NVWC, tijdens NME-activiteit Groen Licht maart 2011, foto Jan Dirk Buizer.

keling had verleend. Gelukkig had het gesprek met de wethouder het beoogde, positieve effect. In juni waren we te laat om te voorkomen dat in het broedseizoen weer rietpartijen op land (met broedende vogels) worden gemaaid. Dit maaibeheer is onnodig, heeft geen invloed op de waterberging of doorstroming en kan uitgesteld worden tot een maaibeurt na het broedseizoen (als er al gemaaid jaarlijks moet worden).

Juridische trajecten kosten veel (negatieve) energie; voorkomen is beter dan herstellen. Het bestuur is daarom blij met het constructieve voorstel van de gemeente Culemborg om structureel driemaal per jaar te overleggen over lopende en geplande werkzaamheden en ontwikkelingen. Het eerste overleg heeft op 11 november 2011 plaatsgevonden; de drie overleggen voor 2012 zijn inmiddels gepland. De NVWC wordt in dit natuuroverleg vertegenwoordigd door Kars Veling, Berry Lucas, Paul van Veen en een bestuurslid (tot en met maart 2012 Jouke Altenburg). Jandirk Kievit neemt als NVWC-vertegenwoordiger in de MilieuAdviesRaad eveneens deel aan dit overleg, zodat de lijnen kort blijven. Deze natuuroverleggroep is bereikbaar via natuuroverleg@nvwc.nl en staat uiteraard open voor signalen van leden.

Beïnvloeding beleid en beheer

Het maaibeheer werd in 2011 door de gemeente Culemborger boomvriendelijker uitgevoerd. Er werden aantoonbaar minder bomen beschadigd door maaiwerkzaamheden. Mede dankzij de inspraakreactie van de NVWC is er niet bezuinigd op de gemeentelijke formatie voor Natuur- en Milieueducatie.

Samenwerking met andere organisaties

Het landelijke Jaar van de Boerenzwaluw werd regionaal gestart met een druk bezochte lezing van boerenzwaluwgoeroe Bennie van den Brink voor leden van de Vereniging voor Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer Tieler- en Culemborgerwaarden (VANL) en de NVWC. De VANL-weidevogelbeschermers hebben in het broedseizoen 2011 ook meegedaan aan de landelijke boerenzwaluw telling. De NVWC heeft eind 2011 van de VANL een uitnodiging ontvangen om op hun jaarlijkse startavond (9 februari 2012) van hun weidevogelvrijwilligers wat te komen vertellen over het boerenzwaluw(ring-)onderzoek dat inmiddels drie jaar door NVWC-leden wordt uitgevoerd.

Scoutinggroep Sint Stanislaus heeft eenmaal met een jeugdgroep een ochtend meegeknot. Het knotten verliep prima, maar op verdere initiatieven van NVWC-zijde om de samenwerking te ontwikkelen werd niet gereageerd.

Diverse NVWC-leden zijn actief betrokken bij activiteiten op Werk aan het Spoel; de knotgroep ondersteunt b.v. bij het beheer. Diverse NVWC excursies zullen in 2012 vanaf het Spoel vertrekken. nze relatie met terreinbeheerder Geldersch Landschap was een aantal jaren aan de stoeve kant. Verzoeken om een gesprek over beheerkwesties (Regulieren) en de wijze waarop we zouden kunnen samenwerken werden steeds van de hand gewezen. Eind

2011 lijkt er sprake van een verbetering van de betrekkingen, ofschoon het NVWC-aanbod voor een informeel gesprek nog niet geleid heeft tot een concrete afspraak. Geldersch Landschap heeft met een artikel bijgedragen aan de Regulieren special van de Hak-al. Verbeterde betrekkingen zijn een goede zaak want met de grote landelijke ombuigingen op de natuurbudgetten is het zaak elkaar zoveel mogelijk te vinden.

Flora en fauna elders in het werkgebied

Twee NVWC-leden hebben geparticipeerd in het inspraaktraject van het Waterschap Rivierenland voor de dijkverzwaring die nog moet plaatsvinden tussen Ravenswaaij en de Lange Dreef. Op de valreep van 2011 heeft de NVWC nog een zienswijze ingediend, omdat in de uiteindelijke plannen onvoldoende rekening gehouden wordt met de wettelijk zwaar beschermde kamsalamander en rugstreeppad.

Steenwaard, foto Kars Veling.

Vooruitblik 2012

Het jaarplan 2012 ziet er weer gevarieerd en goed gevuld uit. Verschillende werkgroepen gaan extra onderzoeksaandacht besteden aan de uiterwaarden. De natuurwaarden in de uiterwaarden ten oosten van de spoorbrug staan stevig onder druk als gevolg van het gevoerde (agrarisch) beheer. De Baarsem- en Goilberdingenwaard zullen vanaf 1-1-2013 weer door het Geldersch Landschap worden beheerd en niet meer door de gemeente Culemborg. Het is goed om de nulsituatie vast te stellen, zodat de bestaande natuurwaarden tijdig onder de aandacht van de nieuwe beheerder kunnen worden gebracht en eventuele effecten van beheerveranderingen kunnen worden aangetoond.

Qua communicatie hopen we goede conclusies te kunnen trekken uit een hopelijk breed ingevulde enquête over de communicatiemiddelen, die in de eerste maanden van 2012 onder de leden zal worden gehouden. Deze zullen worden meegenomen bij de vernieuwing van de NVWC-website, die voor 2012 beoogd wordt. Tot slot verwacht het bestuur dat onze constructieve opstelling zal resulteren in een nieuwe clublocatie van waaruit de NVWC zich de komende decennia actief voor de natuurwaarden in en om Culemborg kan inzetten.

Jaarverslag MMXI

van de redactie

door Louis van Oort

Voor de redactie was 2011 een tamelijk gewoon jaar. Pas met de laatste editie van de Hak-al werd van de gebaande paden afgeweken. Dit was namelijk een prachtige special over misschien wel het belangrijkste natuurgebied binnen de NVWC-grenzen: De Regulieren.

De special kwam uit naar aanleiding van een lezingenavond over De Regulieren, die in 2010 was gehouden ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van de NVWC en die was geïnspireerd op het Jaar van de Biodiversiteit, het VN-thema voor 2010. Die lezingen waren dermate interessant dat de redactie ze graag op papier wilde vastleggen, zodat alle leden er kennis van konden nemen en niet alleen degenen die op de lezingenavond aanwezig waren. De auteurs werkten welwillend mee, zodat de special een prachtige staalkaart is geworden van de biodiversiteit in dit wat flora en fauna betreft zeer goed onderzochte komkleigrondgebied.

Naast de special brachten we in 2011 drie 'gewone' Hak-als uit, waarbij in de Hak-al van maart het jaarverslag 2010 was opgenomen. In totaal maakten we 168 redactiepagina's. Dat zijn er liefst 40 minder dan in 2010, maar in dat jaar brachten we dan ook een kolossale biodiversiteitsspecial uit van 80 pagina's. Die 168 redactiepagina's van 2011 werden verdeeld over de volgende uitgaven:

Hak-al maart/jaarverslag (48 pagina's)

Hak-al juni (36 pagina's)

Hak-al oktober (40 pagina's)

Hak-al december/Regulierenspecial (44 pagina's)

De vaste rubrieken 'Van de leesplank' en 'Waar komt die naam vandaan?' waren ook in 2011 onverwoestbaar en kwamen weer in (bijna) iedere Hak-al terug. Leo van der Kooij en Ellen Geleedst zorgen steeds voor heerlijk leesvoer en dat al jarenlang.

De rubriek 'Goed gezien' is ook een blijvertje, nadat Dirk van Opheusden er een eigen - zeer leeswaardige - invulling aan is gaan geven.

Andere rubrieken die het afgelopen jaar weer als vertrouwd de redactiepagina's sierden, zijn de jeugd rubriek van Winnie Verdouw en de mededelingen 'Van het bestuur'. Een bijzonder leuke nieuwkomer aan het rubriekenfirmament is 'Bij de poot'. Hierin bespreekt Juke Altenburg ringaflezings bij vogels die in het werkgebied van de NVWC zijn gedaan. Naast de rubrieken biedt de Hak-al uiteraard tal van leeswaardige artikelen, die soms luchtig van toon zijn en dan weer ver de diepte in gaan. Het blijft al met al een magazine waarbij de natuur liefhebber in deze voor natuur zo zware tijden zijn vingers aflikt.

Tot slot iets over de persoonlijke bezetting van de redactie: sinds de biodiversiteitsspecial is Berry Lucas een van de vaste opmakers gebleven. Op deze manier hoeft Jan Dirk Buizer niet steeds alleen die pittige klus te klaren.

De NVWC-website wordt zoveel mogelijk wekelijks geactualiseerd, zeker in het veldseizoen. In 2011 werden 37x updates geplaatst; gemiddeld 2,7 pagina per keer. De waarnemingenpagina 'goed gezien' werd het meest ververst: 22x. De fotopagina haalde de helft daarvan. De coördinatoren van de trek telling waren zeer trouw met 13 nieuwe berichten. De telcoördinatoren van de rivierentelling zorgden voor zes updates. Ook over de maandelijkse nachtvindertellingen verschenen veel berichten en mooie foto's.

Bij gebrek aan een statistiekprogramma heeft de webredactie geen zicht op de bezoeksintensiteit. Van diverse kanten horen we echter dat ook niet-NVWC'ers regelmatig een blik werpen op onze webstek. We hebben er zelfs nieuwe leden aan te danken.

Het design en het beheersysteem van de NVWC-website zijn bijna tien jaar oud. Het onderhoud is arbeidsintensief: elk bericht moet nog in html-code worden omgezet, elke foto moet handmatig worden aangepast.

De webredactie is daarom bijzonder blij met het besluit van de Algemene Ledenvergadering om een specifiek budget ter beschikking te stellen voor het bouwen van een nieuwe NVWC-site door een extern bedrijf. In het najaar van 2011 zijn in twee sessies de specificaties voor de nieuwe site op een rij gezet. In december zijn de offerteverzoeken de virtuele deur uitgegaan. De resultaten van de communicatie-enquête onder de NVWC-leden zullen meegenomen worden bij de aanbesteding.

Het is onze hoop dat de nieuwe site in 2012 online gaat. Vaste gebruikers van de NVWC-site zullen dan zonder tussenkomst van de webredacteur hun foto's en berichten kunnen plaatsen. Dit komt de actualiteit en verversfrequentie vast ten goede.

Maar ook tot die tijd blijft verse aanvoer van berichten en goede foto's altijd welkom!

Jaarverslag MMXI

van de redactie - website

door Jandirk Buizer
(webmaster)

&

Jouke Altenburg
(webbeheerder)

Jaarverslag MMXI

verkort
financieel jaarverslag

door Yme Jan Bosma
penningmeester

EXPLOITATIEREKENING 2011

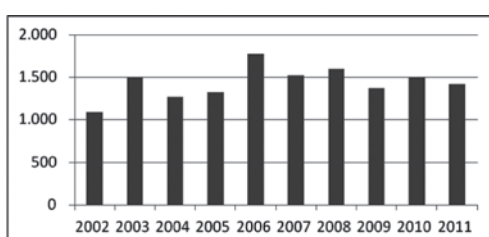
De rekening geeft de inkomsten en uitgaven in 2011 weer. Het eindresultaat is een overschot van 4.242 euro. In de begroting was een tekort becijferd van 1.625 euro. De belangrijkste redenen voor het overschot zijn de subsidie van de Stichting Zomerfeesten (1.050 euro) en de bijdrage van de Lions Club (4.500 euro) wegens de verkoop van de kalenders. De foto's op deze kalender zijn afkomstig van NVWC-leden. Deze bedragen zullen, naast die van de eigen verkoop van de kalenders (156 euro), in 2012 in de Voorziening Bijzondere uitgaven worden geboekt in verband met de beoogde aanschaf van materialen (microscop, ladder, kniptangen, nestkastcontrolecamera's en dergelijke) en een natuurproject.

omschrijving	2011		Begroting 2011		2010	
	debet	credit	debet	credit	debet	credit
Bijdragen totaal		10.060		8.500		10.137
Overige baten totaal		5.044		200		1.484
Rente baten totaal		113		125		124
Afschrijvingen totaal	1.010		700		790	
Excursie/Cursuskosten totaal	0	0	4.000	4.000	3.663	0
Huisvestingskosten totaal	2.596		7.125	5.000	1.986	
Werkgroepen totaal	858		800		702	
Bestuurskosten totaal	12		200		14	
Dia- en Lezingenavonden totaal	443		600		567	
Drukwerk en Promotie totaal	3.353		3.650		3.109	
Algemene kosten totaal	2.704		2.375		2.344	
<< Overschot/Tekort >>	4.242	0	0	1.625	0	1.432
TOTAAL	15.217	15.217	19.450	19.450	13.176	13.176
<i>Per betalend lid</i>	<i>44,36</i>	<i>44,36</i>	<i>60,59</i>	<i>60,59</i>	<i>41,05</i>	<i>41,05</i>

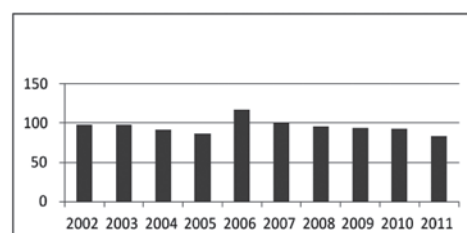
Per betalend lid (343) gaat het om een bedrag van 44,36 euro, tegen 41,05 euro in 2010. Het hogere bedrag komt door de hiervoor genoemde bijdrage en subsidie.

In 2011 is door 83 leden is voor 1.415 euro aan giften gestort. Dit bedrag varieert in de loop der jaren, met een top in 2006. Het aantal gevende leden vertoont sinds 2006 een dalende tendens. Het bedrag per lid is het hoogste sinds 2002.

Giften vanaf 2002

Aantal leden dat een gift betaalt, vanaf 2002

De belangrijkste verschillen aan de kostenkant zijn de afschrijvingen, de excursie/cursuskosten, de huisvestingskosten en de algemene kosten. De afschrijvingen zijn hoger dan in 2010 door de afboeking van niet-inbare contributies (150 euro) en het direct afboeken van de aankopen voor de knotploeg uit de subsidie van de Stichting Zomerfeesten (ladder en dergelijke; 250 euro). Bij de excursie/cursuskosten zijn geen uitgaven gedaan voor een natuurproject, te betalen uit de bijdragen van de Lions Club. Bij de huisvestingskosten zijn het de energiekosten. Dat komt door het hogere tarief en het hogere gebruik van gas. Bij de algemene kosten gaat het om de overboeking van de verkoopopbrengsten van de Lionskalenders in 2010 (680 euro) naar de Voorziening Bijzondere uitgaven en de notariskosten (202 euro) voor de statuten.

BALANS 2011

Bij de balans gaat het om de bezittingen en schulden van de NVWC. Het gaat om een totale waarde van 27.306 euro aan de debetzijde (de bezittingen) en van 23.064 euro aan de creditzijde. Het verschil is het overschot van 4.242 euro (zie ook Exploitatierkening).

omschrijving	2011		2010		2009	
	debet	credit	debet	credit	debet	credit
vaste activa, saldo	271		605		1.076	
vorderingen	414		543		792	
liquide middelen	26.621		20.504		21.187	
tussenrekeningen						
Vooruitbetaalde bedragen	0		48		121	
Vooruitontvangen bedragen		20		170		75
Nog te ontvangen bedragen						
Nog te betalen bedragen		973		224		849
Kapitaal per 1 januari		5.349		6.782		4.269
voorzieningen						
Voorziening onderhoud		1.000		1.000		1.000
Voorziening Bijz. Uitgaven		4.014		3.334		1.334
Voorziening besteding legaat						
Voorziening Ketelvink		11.707		11.472		10.986
Voorziening debiteuren	0	0		150		150
<< Overschot/Tekort >>	0	4.242	1.432			4.512
TOTAAL	27.306	27.306	23.132	23.132	23.176	23.176

Het kapitaal (per 1 januari) van de NVWC is 5.349 euro. Als je het overschot van 2011 er aan toevoegt dan is het kapitaal (per 31 december) 9.434 euro. Van dat totaal wordt 5.456 euro toegekend aan de Voorziening Bijzondere uitgaven in verband met de subsidie van de Stichting Zomerfeesten en de verkopen van Lionskalenders.

De vaste activa bestaan uit bezittingen als vijver, keukeninventaris, laptop, beamer en kamptent. Door afschrijvingen is de boekwaarde daarvan nog 271 euro. Vorderingen zijn nog te ontvangen contributies (24 leden). De liquide middelen zijn hoger door het overschot in 2011 en de hogere voorzieningen. De Voorzieningen zijn hoger dan in 2010 door een boeking in de Voorziening Bijzondere Uitgaven van de verkoop van Lionskalenders in 2010 (680 euro) en door de groei van de Kas Ketelvink (235 euro). Voorzieningen zijn bedoeld om te verwachten toekomstige uitgaven of vervangingen te kunnen betalen, zoals een nieuwe motormaaier.

BEGROTING 2012 en 2013

De exploitatierekening geeft een beeld van de gerealiseerde opbrengsten en kosten, de begroting van de verwachte inkomsten en uitgaven. Het streven is om in 2012 en 2013 quitte te spelen. De verwachte inkomsten en uitgaven zijn deels geënt op de daadwerkelijke in 2011 en op te voorziene inkomsten en uitgaven in 2012 en 2013, mede in het licht van stijgende kosten en te verwachten ontwikkelingen.

Een eerste ontwikkeling is dat het zeer waarschijnlijk is dat wij in het najaar van 2012 de Ketelvink zullen moeten verlaten. Om die reden is er sprake van twee begrotingen van 2012. In het Jaarverslag 2010 was de verwachting dat we in 2011 zouden gaan verhuizen en werd in 2012 rekening gehouden met hogere huurkosten. Die verhuizing is echter niet gerealiseerd. In de aangepaste begroting van 2012 zijn nu Verhuiskosten, een bedrag van 5.000 euro, opgenomen en iets hogere huurkosten. In 2013 worden die huurkosten nog iets hoger geschat.

omschrijving	begroting 2013		begroting 2012		2011		begroting 2012 (uit jaarvslg 2010)	
	debet	credit	debet	credit	debet	credit	debet	credit
Bijdragen totaal		8.650		8.500		10.060		9.000
Overige baten totaal		925		1.000		5.044		200
Rente baten totaal		125		125		113		125
Afschrijvingen totaal	500		500		1.010		600	
Excursie/Cursuskosten totaal	5.300	5.300	0		0		0	
Huisvestingskosten totaal	2.800		7.450	5.000	2.596		2.350	
Werkgroepen totaal	800		1.000		858		800	
Bestuurskosten totaal	50		125		12		200	
Dia- en Lezingenavonden totaal	500		500		443		500	
Drukwerk en Promotie totaal	3.000		3.000		3.353		3.650	
Algemene kosten totaal	2.050		4.550	2.500	2.704		2.375	
<< Overschot/Tekort >>		0		0	4.242			1.150
TOTAAL	15.000	15.000	17.125	17.125	15.217	15.217	10.475	10.475

De verhuiskosten worden gefinancierd uit de Voorziening Kas Ketelvink. Wel moet worden opgemerkt dat het Culemborgse verhuisbedrijf Van Sterkenburg aan ons de fantastische geste heeft gedaan om de inboedel van de Ketelvink gratis te verhuizen.

Een andere ontwikkeling in 2012 is dat de gemeentelijke waarderingssubsidie nog de helft van die van 2011 zal zijn. In 2013 zullen we van de gemeente geen waarderingssubsidie meer ontvangen. Met name vanwege het verdwijnen van de waarderingssubsidie is de contributie in 2012 verhoogd van 15 euro naar 20 euro per jaar.

Verder zullen de inkomsten van de Lionskalender worden benut voor een bijzonder natuurproject. De verwachting is dat in 2012 of 2013 een keuze kan worden gemaakt aan welk natuurproject deze gelden zullen worden besteed. In de begroting van 2013 is daarom het geld beschikbaar gesteld voor de uitvoering ervan (zie de post Excursie/Cursuskosten).

LEDEN 2011

Het aantal leden is gebaseerd op het laatste ledenbestand in het betreffende jaar. De aantallen zijn:

	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Lid *)	335	314	311	312	320	318	304	293	288	283
Abonnee Vogeljaar	9**)	9	10	10	10	10	10	10	10	10
Erelid	8	6	1	1	1	2	2	2	2	2
subtotaal	352	329	322	323	331	330	316	305	300	295
Pr-lid	49	53	52	50	54	55	54	38	34	33
totaal	401	382	374	373	385	385	370	343	334	328
Green Rangers	11	10	11	11	10	18	15	9	10	8

*) waaronder donateurs (in 2011 21); **) waarvan 1 erelid (er zijn dus 9 ereleden)

Het aantal leden in 2011 is 352. Dat is meer dan in enig ander jaar. De reden is dat we in 2011 zijn overgestapt van huishoudensleden naar individuele leden. Binnen een aantal huishoudens zijn er nu meerdere NVWC-leden. Abonnees Vogeljaar zijn leden die via de NVWC een abonnement op dit blad hebben. Het scheelt voor hen in kosten. Het abonnement wordt betaald door de NVWC en doorbelast bij de contributie van deze leden. PR-leden zijn collega-verenigingen, bibliotheek, gemeente, huisartsen, kranten enz. die vanwege de promotie van de NVWC een gratis Hak-al krijgen. De kosten hiervan bedragen 407 euro voor de Hak-al en de eventuele verzending daarvan. De uitgaven kunnen we betitelen als voorlichtingskosten. Voor basisschoolleerlingen zijn de Green Rangers opgericht, in de hoop dat zij later ook voeling zullen hebben met de natuur. Momenteel telt die groep 11 deelnemers; het maximale aantal is zo'n 15.

februari 2011

Een uitgebreider Financieel Jaarverslag zal op de Jaarvergadering beschikbaar zijn. Indien gewenst kunnen leden u via bestuur@nvwc.nl deze versie opvragen.

Jaarverslag MMXI

insectenwerkgroep

door Magreet de Nie

Opmerkelijk

Het jaar 2011 was warm en bovengemiddeld zonnig, met een zeer warme en droge lente, een natte zomer en een droog najaar. Dat had ook effect op de insecten in ons werkgebied. De voorjaarssoorten onder de vlinders en libellen vlogen vroeg. Het bruin zandoogje bijvoorbeeld is op 17 mei al gezien. Later werd dat vroege effect teniet gedaan door de natte en sombere zomer. Er werden nog tot in november (nacht)vlinders en sprinkhanen op de NVWC-website gemeld, zoals een argusvlinder op 14 november. De meest bijzondere waarneming dit jaar was die van een groene glazenmaker in de Regulieren. Op twee opeenvolgende dagen in augustus vloog een mannetje boven een krabbenscheervegetatie langs de Platteweg. Een andere bijzondere waarneming was die van een eikenpage op het kantoor van Bureau Waardenburg in juni. De koninginpage heeft zich ook dit jaar weer in het werkgebied voortgeplant. Er werden ei-afzet, rupsen en vlinders in en bij de Goilberdingerwaard gemeld op de NVWC-website.

Monitoren vlinders en libellen

Ondanks het slechte weer in juli en augustus zijn zowel de libellen- als de vlinderroutes in 2011 goed gelopen. De libellenroutes liggen in de Zump, Caetshage, de Regulieren, het Tichelterrein, en de Goilberdingerwaard. In de Baarsemwaard worden geen libellen meer geteld: het terrein is te sterk verruigd. In de Goilberdingerwaard was de oogst matig: lantaarntjes en gewone oeverlibellen vertegenwoordigden 86% van het aantal getelde exemplaren. In een van de Zumproutes is de azuurjuffer talrijker geworden dan de variabele waterjuffer, die tot nu toe in de meerderheid was. In de Regulieren werden minder juffers geteld dan normaal, mogelijk doordat de sloot sterk verkroosd is.

De vlinderroutes liggen in de Zump, Caetshage, de Regulieren en in de Baarsemwaard (zomerdijk en spoordijk). Op de route in de Regulieren werd het grootste aantal bruine zandoogjes ooit geteld: 2856! In de Zump had het bont zandoogje voor het eerst duidelijk meetbaar een populatie. In Caetshage bleven de gewone koolwitjes de meest voorkomende vlinders.

Taxusspikkelspanner, foto Kars Veling.

Inventariseren nachtvlinders

Het maandelijks nachtvlinderen met behulp van een laken en licht heeft dit jaar een mooie aanvulling gekregen in de vorm van het nachtvlinderen met een lichtval. Aan de Akkerwinde werden over het hele jaar 67 soorten geteld, aan de Landzichtweg (met de dit jaar aangeschafte NVWC-val) 86 soorten, terwijl het laken in het Vitensterrein in de wijk Eva-Lanxmeer 78 soorten opleverde. Zo langzamerhand is er in de Insectenwerkgroep al heel wat ervaring opgedaan met deze meestal 'onzichtbare' vlinders. De jeugdgroep heeft

Nationale nacht vlindernacht 2011, foto Kars Veling.

GreenRangers, nachtvlinders determinieren, foto Kars Veling.

in mei een ochtend enthousiast meegelopen om de inhoud van een nachtvlinderval te determineren.

Werkgroepsactiviteiten

Op de warme, maar bewolkte ochtend van 26 juni werd tevergeefs naar de rivierrombout gezocht. Op de strandjes langs de Lek werden libellen, noch huidjes gevonden. Ook een eerste knotwilgensmeeravond op 14 oktober had minder resultaat dan we hoopten. Er was aan het eind van de middag gesmeerd op vijftien knotwilgen in de stad (wijken Landzicht en Molenzicht) en op evenzoveel wilgen in de omgeving van de Regulieren en in de Zump. 's Avonds werden alle gesmeerde bomen tweemaal op nachtvlinders onderzocht: in de stad vonden we één bruine herfstuil, in het buitengebied bruine herfstuilen en zwartvlekvinders. Verder zaten er vooral veel pissenbedden, naaktslakken, hooiwagens, duizendpoten en een prachtige grote loopkever bij de smear.

Excursies

De insectenwerkgroep organiseerde een drietal openbare excursies. Op 21 mei ging een groep van acht mensen

Bosbeekjuffer, foto Kars Veling.

naar de Kampina. Het was een mooie dag, met veel insecten, waaronder bosbeekjuffer en bont dikkopje. Met de excursie van 25 juni naar Fort Everdingen, samen met de plantenwerkgroep, troffen we miezerig weer. Met een klein groepje, ook weer met z'n achten, hebben we een wandeling rond Werk aan het Spoel gemaakt: een rijkdom aan planten en bloemen, maar nauwelijks insecten. Ook de derde excursie trok acht man: ondanks de slechte weersvoorspellingen waren er genoeg insecten te zien in het Tichelterrein. De Nationale Nachtvliedernacht op 2 september in het VITENS-terrein trok 25 mensen. Op deze zwoele avond werden 57 nachtvinders gedetermineerd, verdeeld over 22 soorten.

Bont dikkopje, foto Kars Veling.

De jeugdgroep ging op 1 oktober op spinnenjacht in de Ronde Haven met begeleiding uit de Insectenwerkgroep.

De jaarlijkse Vliedervakantiefoto/diaopnaambrengavond had een lage maar zeer enthousiaste opkomst. Deze keer werden vooral veel nachtvliedersfoto's op naam gebracht.

Lezingen en publicaties

Aan de lezingavond over de Regulieren werd bijgedragen met lezingen over beheer, libellen en vlinders. In de Hak-al van december 2011, een Regulieren special, werden deze bijdragen gepubliceerd. Daarnaast is in een aantal korte stukjes over diverse al dan niet bijzondere waarnemingen gepubliceerd.

Welkom

Iedereen die geïnteresseerd is in insecten is van harte welkom bij de werkgroep. Kennis is niet noodzakelijk, interesse en enthousiasme voor insecten wel. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Rob van de Haterd (0345-52 25 82, robrob@zonnet.nl) of gewoon een keer meedoen met een activiteit.

Jaarverslag MMXI

*werkgroep
wintervoeding vogels*

door Ruud Post

Het eerste deel van de winter was vrij koud, met in De Bilt een gemiddelde temperatuur van 2,3 °C, tegen een langjarig gemiddelde van 3,3 °C. Het koude karakter van de winter kwam vrijwel volledig voor rekening van december. Deze maand was in ruim 40 jaar niet zo koud, met een gemiddelde temperatuur van -1,1 °C tegen 4,0 °C normaal. Hiermee eindigde december 2010 op een vijfde plaats in de rij van koudste decembermaanden sinds 1901. (Op de eerste plaats in deze ranglijst staat de kerstmaand van 1933 met -2,1 °C).

Koning Winter liet zich in januari en februari nauwelijks meer zien. Januari was een vrij zachte wintermaand, met een gemiddelde temperatuur van 3,5 °C, tegen een langjarig gemiddelde van 2,8 °C. Februari was zacht, met een gemiddelde temperatuur van 4,6 °C, tegen 3,0 °C normaal. Einde van 2011 is er in december slechts één vorst dag in West Betuwe genoteerd (*Bron: ANPIKNMI*).

Beslissing

Zoals bekend moeten de vogels ook weg kunnen trekken en in het begin van de winter kunnen zij nog gebruik maken van hun eigen vetreserves. De december maand 2010 was een maand vol twijfels. Berichten op langere termijn konden door het KNMI niet gegeven worden. Een periode lang berichtte het KNMI: "Er is een aanhoudende onzekerheid over welke richting het uit gaat. De kans dat het meer winterse en koudere weertype terugkeert, is daarbij ongeveer 50%. Er is geen constant weer- en temperatuurbeeld." Op grond van dit gegeven kon de werkgroep geen goede afweging maken. Inspectie in het buitengebied leverden geen grote concentraties vogels op. Bovendien bleven de wateren in het buitengebied gewoon open. De werkgroep bleef terughoudend over de beslissing om bij te gaan voeren. Bovendien, eenmaal begonnen met wintervoeding kan er niet zomaar met bijvoeren worden gestopt. Rekening houdend met de genoemde argumenten is de werkgroep van mening dat niet over te gaan tot bijvoeren een juiste keuze is geweest. Mede omdat, maar dit is achteraf gesproken, Koning Winter zich na de jaarwisseling van 2011 niet meer liet zien.

Opvang

Ook dit jaar zijn er weinig dieren opgevangen. Wel zijn er mensen op weg gegaan voor een 'vermeende' hulp behoevende vogel. Het enige egeltje dat is opgevangen, overleed na één week, op de ochtend dat hij teruggezet zou worden. Zoals eerder vermeld gelden per 1 juli 2009 nieuwe regels voor de kwaliteit van de opvang van beschermende inheemse diersoorten. De werkgroep is in contact met de gemeente over de vraag wat deze nieuwe regeling gaat inhouden voor de positie van de NVWC en het samenwerkingsverband met de gemeente met betrekking tot het opvangen van vogels.

Nieuw jaar

Voor het volgend jaar staat er een nieuwe versie van het draaiboek op de agenda. Aan de hand van de ervaringen van de drie laatste rustige winterseizoenen zullen passages aangepast worden en zal een procedure, welke niet meer van kracht is, worden geschrapt. Door de huidige ontwikkeling van communicatie wordt het draaiboek aangepast. Zo blijkt steeds weer dat, om een betrouwbaar en handzaam draaiboek te behouden, het van belang is, dit regelmatig te blijven schouwen om bij het gebruik ervan ongewenste problemen te voorkomen. Mede door de inspanningen van Harry van de Warenburg en Frans Waroux kunnen wij steeds gebruik blijven maken van een betrouwbaar draaiboek wintervoeding.

Het jaar 2011 is een jaar geweest dat aan elkaar hangt van reeksen en tradities. Gelukkig maar. Allereerst valt het niet mee om iedere keer iets nieuws te verzinnen en een reeks is juist waar je het voor doet. Daar kun je mee rekenen, je kunt verschillen zien en deze op tafel leggen.

Naast de het verzamelen van gegevens jaren achtereenvolgend is het ook gelukt te specialiseren. Zo was 2011 het jaar van de boerenzwaluw. Landelijk is hier veel aandacht aan besteed. De vogelwerkgroep heeft hier een flinke bijdrage aan geleverd. Jouke Altenburg, Theo Boudewijn en Mark Collier hebben hieraan gewerkt en er een stukje voor geschreven. Paul van Veen schreef het onderdeel trek tellingen. Hieruit blijkt weer dat het trek tellingen zeer verslavend is en het uitwerken van de resultaten tot een erg leuk verhaal kan leiden. Een jaarlijks terugkomende contest is de Big-Day. Dit jaar heeft de tiende editie plaatsgevonden. Louis van Oort heeft daarvan een bijdrage aan dit verslag geleverd.

Roofvogeltelling

Op 29 januari heeft de roofvogeltelling plaatsgevonden. Tachtig vierkante kilometer werkgebied is op de fiets doorgekruist. In totaal zijn 198 roofvogels geteld, een record! Hiervan betreft de ruime meerderheid buizerd. Zes torenvlaken, zes sperwers en twee blauwe kiekendieven behoren tot de bonus. Inmiddels is er een lange reeks aan tellingen door de vogelwerkgroep verzameld.

Riviervogeltelling

Het stokje voor de coördinatie is dit jaar overgenomen door Jurgen Geven en Hans Kunstman. Onverminderd enthousiastmeren zij de vogelwerkgroep om deel te nemen aan de telling. De laatste telling van het voorjaar leverde al leuke zomersoorten als tapuit en kleine plevier op. Dan begint het tellen van ganzen. In de loop van de winter worden het er steeds meer. Grote aantallen ganzen en eenden blijven helaas uit. Een gedetailleerd verslag per telling is op de website te vinden.

Het jaar van de boerenzwaluw

(door Theo Boudewijn, Mark Collier, Jouke Altenburg)

In het Jaar van de Boerenzwaluw (2011) kwamen veel NVWC'ers op de startavond, die werd verzorgd door boerenzwaluwkenner Bennie van de Brink. Met meer dan 60 personen was 'de Ketelvink' zeer goed gevuld. De vogelwerkgroep doet al enkele jaren aan boerenzwaluwonderzoek. Dat werd in 2011 geïntensiveerd. In de Polder Lage Prijs werden op de 16 vaste teladressen 65 actieve boerenzwaluwparen aangetroffen; beduidend meer dan de 50 paren van 2010. Het grotere aantal broedparen is waarschijnlijk te danken aan de goede overwinteringomstandigheden in Afrika. Op elf adressen werd vrijwel wekelijks het broedsucces gevolgd. Eind september konden we het verloop van 154 legfels aan SOVON doorgeven. Het broedsucces was laag: maar 2,76 uitgevlogen jongen per gestart legfel. Dat is onder het landelijk gemiddelde van 2011 (3,0 uitgevlogen jong) en ver onder het langjarig gemiddelde (3,7 jong). Oorzaak: het natte en koude weer in de zomermaanden. Door het intensievere nestbezoek konden we meer dan 400 jongen ringen: een stijging met ruim 60% ten opzichte van 2010. Op één locatie vangen we jaarlijks ook de volwassen zwaluwen in het kader van een landelijk project om de overleving te bepalen. In 2011 lukte het om alle broedende volwassen zwaluwen te vangen. Vijf daarvan hadden we in 2010 al geringd; twee vogels hadden een Belgische ring om. Tien vogels kregen een 'geolocator' om. Dat is een chip die elke dag op basis van lichtintensiteit de verblijfplaats ongeveer vast kan stellen. Op deze manier hopen onderzoekers het trekgedrag van de boerenzwaluw beter te kunnen ontrafelen. Met extra spanning kijken we in 2012 dan ook uit naar de terugkerende zwaluwen. We moeten de zwaluwen met geolocators terugvangen om de gegevens te kunnen uitlezen. Gelukkig zijn volwassen boerenzwaluwen erg plaatstrouw.

Trek tellingen

(door Paul van Veen)

Al heel veel jaren tellen we in de Redichemse Waard langsvliegende trekvogels. Al heel veel jaren schrijven we voor de website van de vereniging een kort verslagje met de wetenswaardigheden van elke telling. En al vele jaren voeren we onze gegevens in op de website trek tellingen.nl. Ik dacht dus even snel een stukje voor het jaarverslag te schrijven. Totdat ik op de website de verslagen las - 41 stuks! - en ik het enorme aantal soorten zag: 113 langstreckende soorten met in totaal 34.698 exemplaren. Toen ik dat zag, besefte ik dat ik met een kort verhaal voor het jaarverslag deze telreeks en resultaten te kort zou doen. Ik beperk me dan ook tot de hoogtepunten van dit jaar en zal in een van de eerstvolgende Hak-als uitgebreider verslag doen van de tellingen op de telpost Redichemse Waard.

Even heel in het kort iets over de methode. We staan soms alleen, maar vaker met 2 tot soms wel 7 personen op een vast punt. We tellen alle zichtbare of hoorbare vogels. Telperiode voor het najaar zijn de maanden augustus tot en met november. In het voorjaar zijn de tellingen veel minder systematisch en veel meer gebaseerd op de factoren beschikbare tijd en goede trektoemstandigheden. In het najaar proberen we elk weekend minimaal 1 telling uit te voeren van 2,5 uur. We schrijven per waarneming, de soort, het aantal en de richting op. In 2011 zijn er 6 tellingen in het voorjaar uitgevoerd en 35 in het najaar. Gewoontegetroou zijn de eerste tellingen in het najaar rustig en vaak ook rustig met tellers. Maar niet dit jaar. De eerste telling

Jaarverslag

MMXI

vogelwerkgroep

door Daniel Beuker

Boerenzwaluw, foto Jouke Altenburg.

Gierzwaluw, foto's Jouke Altenburg.

van 7 augustus waren al 4 tellers actief. De tweede 13 augustus, start telling 5:45 uur waren 7 tellers actief! De rest van het seizoen bleef de bezetting redelijk constant.

Resultaten

Ik kan nu natuurlijk met getallen gaan gooien:

aantal uur geteld : 122

aantal soorten : 113 (in 2011)

-en dat dit minimaal 10 soorten meer is dan in de 11 voorgaande jaren-

aantal exemplaren : 34.698

enz.

Maar dat ga ik niet doen want dan moet ik uitleggen dat van de 34.698 exemplaren bijna 12 duizend spreeuwen zijn geweest. En bij de spreeuwen hoort een verhaal. Spreeuwen kennen het fenomeen slaap/voedseltrek. Elke ochtend vliegt de slaapplaats uit. In ons geval trekken de spreeuwen rond zonsopkomst over in noordoostelijke richting. Deze trek vervuult de resultaten, een correctie moet nog plaatsvinden. Maar wat ik wel zal doen, is een paar fenomenale dagen uitlichten. Op twee dagen (8 en 21 oktober) zagen we in respectievelijk 2.45 uur en 3.00 uur, 2.543 en 2.746 exemplaren. Verdeeld over respectievelijk 24 en 36 soorten. Dus als u komend najaar de trek in volle omvang wilt ervaren dan is een bezoek aan de telpost in de maand oktober aan te raden. Naast deze twee zeer goede trekdagen sprong ook 16 oktober er met kop en schouders boven uit. Heel Nederland werd toen overspoeld door roofvogels, met name buizerden. Job de Boer had de gouden keus gemaakt om die dag een marathontelling uit te voeren. In 8 uur telde hij 62 buizerden, 24 sperwers, 2 rode wouwen en een ruigpootbuiszard. Een andere telling waaraan ik kort wil refereren is de Eurobirdwatch van 2 oktober. Deze telling duurde 11:45 uur! Jammer genoeg startte de dag met mist. Na ruim 2 uur trok deze op. Normaal gesproken precies lang genoeg om onze telling te verpesten. Maar nu gingen we door met een hele mooie graspieper- (774) en kolganzentrek (805). Toch nog een paar getallen: naast de spreeuw vlogen 6 andere soorten met meer dan 1.000 exemplaren langs. Vink: 5.430; boerenwaluw: 4.412; graspieper: 2.171; kolgans: 1.805; houtduif: 1.306 en kramsvogel 1.293. Deze soorten vormden de spreekwoordelijke pap. De krenten waren gelukkig ook ruim voor handen. Wat denkt u van blauwe kiekendief, ruigpootbuiszard, velduil, beflijster (alle 1 keer) en wat van 3 rode wouwen, 3 visarenden, 6 barmsijzen en 9 smellekens? U snapt, hoop ik nu, dat ik vind dat deze resultaten erom vragen verder uitgewerkt te worden. Dus binnenkort meer in dit blad.

Big-Day

De Natuur- en Vogelwacht Culemborg (NVWC) hield dit jaar voor de tiende keer een Big Day. Een vogelkijwedstrijd op de fiets: welk team van 2 of 3 personen ziet de meeste vogels in het gebied tussen Culemborg, Buren en Beesd? De jubileumeditie werd extra luister werd bijgezet door het record dat het winnende team vestigde: Arjan Brenkman, Paul van Veen en Louis van Oort zagen 112 vogelsoorten. De zeven deelnemende teams namen in totaal 121 vogelsoorten waar. Vrijdagavond 13 mei vertrokken zeven teams -ook een record- om 19.00 uur vanaf NVWC-clubhuis De Ketelvink. Zaterdag kwamen ze tussen 16.30 en 17.00 uur aan in de tuin van deelnemer Paul van Veen. Juryleden Annette van Berkel, Kars Veling en Jouke Altenburg, controleerden vervolgens de formulieren waarop de teams de waargenomen soorten hadden ingevuld. Niet veel later kon de uitslag bekend worden gemaakt. De eerste prijs ging naar Culemborgers Arjan Brenkman en Paul van Veen en Louis van Oort uit Geldermalsen. Zij verbeterden het vorige record uit 2010 (109) met drie soorten. Als beloning kregen ze van NVWC-voorzitter Jouke Altenburg 'de Gouden Snip' uitgereikt. Tweede werd het team van Daniël Beuker en Job de Boer. Zij kwamen tot 108 soorten, maar hadden wel de meeste voor de regio bijzondere soorten, zoals roerdomp, purperreiger en appelvink. Gerrit Jan Klop en Dirk van Opheusden pakte de derde plaats met een respectabele 104 soorten. Ruben Fijn en Marc Collier werden vierde met 100 soorten, terwijl het team Theo Boudewijn, Jan Dirk Buizer, Ruud Post vijfde werd (96). Plaats zes was voor een team dat geheel uit dames bestond, te weten: Klaartje de Boer, Jantien Wippoo en Jolanda Veldhuis. Zij namen 77 vogelsoorten waar. De Blinde Vink - de trofee die bij de laatste plaats hoort- ging met 75 soorten naar twee andere debutanten: Hans Kunstman en Jurgen Greven. Zij hadden als enige team niet de beschikking over een telescoop. Alle deelnemers genoten vervolgens met rode konen en kleine oogjes van de heerlijke afsluitende maaltijd.

Puntransect-telling

De puntransect-telling (PTT) is een telling van telkens vijf minuten op twintig verschillende punten langs een bepaalde route. Er loopt een route in de Regulieren en een route langs de dijk. Peter van Horssen telt al jaren tijdens de laatste dagen van het jaar de route in de Regulieren. Op deze route zaten dit jaar geen opvallende aantallen of soorten, weinig meeuwen (zaten mogelijk allemaal in de natte uiterwaarden) en een gemiddeld aantal ganzen; 2300 kolgans en ca 500 grauwe gans. De leukste bijvangst bestond uit een Canadese gans met groene halsband die in juli 2010 in de Millingerwaard is geringd. Sinds 2010 wordt de route langs de dijk ook weer geteld. Dit jaar hebben Mark Collier, Dirk van Opheusden en Daniel Beuker de dijk afgefietst. Op de meeste plekken zaten weinig vogels. Ondanks dat het niet erg warm was, werden er op meerdere plekken zingende zanglijsters gehoord. De leukste waarneming van de dag was een overtrekkende groep van 200 rietganzen. Zeer waarschijnlijk is dit de zelfde groep die Peter eerder over de Regulieren heeft zien vliegen.

26 Jaarverslag 2011

Nest torenvalken, foto Leo van der Kooij.

Winnaars Big Day 2011, met 121 soorten!

Waterhoen, foto Jouke Altenburg.

Jaarverslag nestkastenwerkgroep

(onderdeel van de vogelwerkgroep).

door Leo van der Kooij

De torenvalken deden het iets beter dan vorig jaar. Bij de kerkuilen is helaas achteruitgang te constateren. Bovendien zijn er nu al 2 kerkuilparen (1 in 2010 en 1 in dit jaar) die door bosuilen uit hun broedkast verdreven zijn. In een kerkuilkast waar nog niet eerder door kerkuilen gebroed is, heeft dit jaar ook nog een paar bosuilen gebroed. Ook de steenuilen weten onze kasten nog niet goed te vinden. Er was een verheugende uitzondering; een pas opgehangen kast werd direct door steenuilen gebruikt. Van een ander heel trouw paartje mislukte het broedsel helaas. Het bijgevoegde overzicht laat zien hoeveel broedparen van de doelsoorten in onze kasten gebroed hebben. Bovendien is daarin opgenomen welke vogelsoorten ook van onze kasten gebruik maken. Nijlganzen, kauwen, holenduiven, spreeuwen en mezen profiteren volop van de door ons geboden nestkasten.

Het bestand aan nestkasten in het verslagjaar is: 19 Torenvalkkasten, 9 bosuilkasten, 14 steenuilkasten en 14 kerkuilkasten. Ten aanzien van de bosuilen stellen wij ons terughoudend op. Bosuilen blijken felle concurrenten van steenuilen en kerkuilen. Naar aanleiding hiervan zijn we gestopt met het plaatsen van nieuwe bosuilkasten. Bovendien zullen we bekijken waar de bestaande bosuilkasten mogelijk een gevaar voor in de nabijheid broedende kerkuilen en steenuilen opleveren en die zo nodig verwijderen.

Sinds een paar jaar zijn we ook in de weer met vleermuiskasten. Tot nu toe is er in 1 van de 8 kasten een aanwijzing van bewoning door vleermuizen gevonden. Fred van Delft is onze vleermuisman en met hem hebben we in een aantal groepsschuilplaatsen van de Hollandse Waterlinie aan de Diefdijk voorzien van planken waar vleermuizen achter kunnen kruipen. We hopen dat deze plekken ook door overwinterende vleermuizen gebruikt zullen gaan worden.

Onze werkgroep verloor dit jaar Jilles Verdouw. Hij overleed in juni.

Momenteel telt de werkgroep 14 actieve leden; een uitbreiding met 6 nieuwe werkgroepleden. Ab Haring, Shenja Kroll, Bernard van Leur, Louis Raetsen, Gerard Scholte en Wiegert Steen kwamen onze werkgroep versterken.

Alle kasten worden enkele keren per jaar gecontroleerd en schoongemaakt. Als er broedgevallen van de doelsoorten geconstateerd worden, gaan we die extra controleren en als de jongen groot genoeg zijn worden ze in de regel door Theo Boudewijn of een andere bevoegde ringer geringd. In het winterseizoen maken we bovendien nieuwe nestkasten ter vervanging van nestkasten die afgeschreven worden en het bestand nog uit te breiden. We zorgen ervoor dat we een aantal kasten in reserve houden om oude, vergane kasten te vervangen. Als we op verzoek van iemand in het buitengebied een nieuwe kast kunnen plaatsen, gaan we eerst kijken of de plek geschikt is.

Jaarverslag MMXI

knotwerkgroep

door
Harry van de Warenburg

In het seizoen 2010/2011 is de knotwerkgroep actief geweest op 2 locaties op 5 werkdagen van november tot februari. Het snoeien vond plaats op twee bekende locaties. De Duinen (familie Vernooij) in de uiterwaarden bij Beusichem en in de uiterwaard aan het einde aan de Weidsteeg (van Leeuwen/kaasboerderij). Bomen die de knotwerkgroep sinds haar bestaan al in onderhoud heeft. Totaal 38 bomen gesnoeid in 5 dagen. Dit lijkt aan de lage kant maar daarbij moet zeker gerekend worden de zwaarte van de takkenlast op de verschillende bomen en de gesteldheid en bereikbaarheid van het terrein. Modder en takken die geheel of gedeeltelijk in het water terecht komen. Op alle dagen is het hout verbrand, in de uiterwaard bij de Weidsteeg kon een gedeelte van het hout door de kachelbezitters worden afgevoerd. Zowel de gemeente Buren als Culemborg verleenden ontheffing voor het verbranden van het resthout. De knotwerkgroep kreeg dit seizoen wederom een dag ondersteuning van de jeugdgroep langs de Weidsteeg en ook de scouting is een dag komen knotten op de Duinen.

De voorbereidingen voor het seizoen 2011/2012 kwamen vroeg op gang. De Stichting Werk aan 't Spoel heeft een beroep gedaan aan de NVWC om de knotwilgen op het fort te gaan onderhouden. Na een bezoek zijn hierover afspraken gemaakt met de Stichting en gemeente Culemborg. Richting bestuur is tevens een verzoek gedaan voor vervanging van een deel van het gereedschap, ladder en kniptangen. Een subsidie van de Stichting Zomerfeesten maakte aanschaf mogelijk. Naast deze subsidie heeft de NVWC over 2010/2011 nog €3,- per boom van de Stichting Landschapsbeheer Gelderland ontvangen, totaal €114,- Dit bedrag is voldoende om kleine uitgaven voor koffie, vervangen klein materiaal en legeskosten stookontheffing te voldoen. Het bedrag in Culemborg is zeer laag, in Buren daarentegen geldt nog ontheffing van de leges. "Nog" want de gemeente Buren heeft aangegeven dat zij de afspraken gemaakt in 2005 opnieuw wil bespreken. Dat behelst naast de vrijstelling van leges (bijna €70,- per seizoen) ook het stoken op zaterdagen, formeel geldt alleen van maandag tot en met vrijdag. Voor het seizoen 2012/2013 kan dat dus gevolgen hebben hoewel ik mij niet kan voorstellen dat de gemeente vrijwillig landschapsbeheer wil belemmeren of zelfs onmogelijk wil maken.

De werkverdeling van de werkgroep is eenvoudig, Wim Smits is naast de vaste motorzager, degene die zorgt voor aanschaf en onderhoud van het materiaal, koffie zetten op de knotdagen en vervoer naar de knotplaats. Harry van de Warenburg verzorgt communicatie met de eigenaren van de bomen, gemeenten, Gelders Landschapsbeheer, convocaties en dergelijke. En daarnaast uiteraard de vrijwilligers die hun steentje bijdragen op de knotdagen zelf door de handen uit de mouwen te steken. Ook in 2012 zal de werkgroep weer actief op diverse locaties in Culemborg en Beusichem. Voor data en plaatsen zie de Hak-al of persberichten.

Voor meer informatie kun je terecht bij:

Harry van de Warenburg tel. 0345 - 514358
Wim Smits tel. 0345 - 501671

Knotten op de pijpseweg, foto's Dick Grendel.

Knotten op de pijpseweg, foto's Verdonk.nl

De functie van coördinator van de PWG is nog steeds vacant. Vandaar slechts een uitermate summier verslag over het jaar 2011.

Op de verzendlijst van de werkgroep staan nog 9 adressen. Hiervan hebben er 7 op diverse activiteiten gereageerd. Er waren 3 excursies gepland die alle drie zijn doorgegaan. Daarbij was 1 paddenstoelenexcursie.

Kees van de Vate, Leo van der Kooij en Wim Rubers hebben in april, juni, juli en augustus 2011 een aantal malen de Lazaruswaard en de Redichemse Waard bezocht en tijdens die bezoeken hebben ze alle hogere planten die zij in die gebieden aantreffen, genoteerd. In totaal zijn daar 234 soorten hogere planten aangetroffen. Daaronder bevond zich een verrassend groot aantal planten, die voor het gebied karakteristiek zijn. Dit zijn zgn. fluvia-tiele planten. De meest bijzondere waren wollige munt, goudhaver, veldgerst, wilde bertram, zacht vetkruid, groot warkruid, kalmoes, kattendoorn en sikkellaver. Een bijzondere vondst was één exemplaar van de Grote pimpernel. Wim had wel enige twijfel over het natuurlijke voorkomen van deze plant, want in het verleden is er in de Redichemse Waard rond de afgraving veel gerommeld met aan en afvoer van allerlei grond overal vandaan. Het verklaart bv. ook de aanwezigheid van Slangenkruid en Brem op deze voor genoemde planten geen natuurlijke groeiplaats.

Verontrustend was de teloorgang van het rivierduin; eens een gebied met een interessante flora, nu een zwaar bemeste maïsakker. De conclusie is dat het beheer van de Lazaruswaard buitengewoon rommelig is en dat van de Redichemse Waard funest. Eigenlijk is daar helemaal geen sprake van enig op natuurwaarden gericht beheer. Voor de botanische waarden die er nog zijn, moet ernstig gevreesd worden, als er geen einde gemaakt wordt aan bemesting, aanleg van maïsakkers en ongeregelde paardenlandjes en recreatie. Vandaar dat de NVWC in 2012 de uiterwaarden tussen de jachthaven en de bocht in de lekdijk bij Van den Anker helemaal gaat inventariseren op flora en fauna om met behulp hiervan deze gebieden beter te beheren en aldus de mogelijkheid te bieden hun oude glorie terug te krijgen. De lijst van de waargenomen planten aangevuld met vogels, vlinders en andere insecten, kan op verzoek door Kees van de Vate of Leo van der Kooij toegezonden worden.

Jaarverslag MMXI

plantenwerkgroep

door Leo van der Kooij

Lazarus- en Redichemse waard.

voorjaarsexcursie Neerijen.

Foto's Leo van der Kooij.

Jaarverslag MMXI

*jeugdgroep
green rangers*

Door Winny Verdouw

We hadden een heel gezellig jaar met de kinderen.

Kinderen komen en gaan. Vriendinnetjes komen mee of broertjes en zusjes. En ook uit de omgeving van Culemborg: Schoonrewoerd, Nieuwegein enz. We zijn meestal met tien à twaalf kinderen.

We proberen een week van te voren de kinderen per email te informeren over het programma. Ook geven we aan of ze een fiets bij zich moet hebben. Soms blijven we binnen.

De leiding is in handen van Mienke de Goederen, Michiel de Kok en Winny Verdouw. Het is heel leuk dat we nog twee enthousiaste mensen erbij hebben gekregen. Marja Schuurman en Gerrit-Jan van Herwaarden. We vormen een nieuwe werkgroep van jeugdleiders. Heel gezellig en inspirerend. We vergaderen niet zo veel maar gaan vooral veel op pad.

Dit was ons programma het afgelopen jaar:

- 6 jan. bomen.
- 29 jan. roofvogeltelling bij min 6 graden!
- 12 febr. langs de Lek zwerfvuil opruimen en ganzen bekijken.
- 5 mrt. kevers en torren met Wim Rubers.
- 26 mrt. natuurbeleving met Stella Bierenbrotsput in de zandput.
- 9 april eendenkooi aan de Prijsseweg met Kees Koopman.
- 15 mei nachtvlinders met Annette en Margreet de Nie.
- 25 juni boerenzwaluwen met de vogelwerkgroep.
- 4 juli uitje naar de Biesbosch.
- 27 aug. Zump waterdiertjes en picknickje.
- 17 sept. inspiratiedag van de Tuinpiraat in de Zandput.
- 1 okt. spinnen zoeken met Annette in de Ronde haven.
- 29 okt. paddenstoelen zoeken in de Plantage met Carla en Wim Rubers.
- 19 nov. vetbollen, pindaslingers en voederhuisjes maken.
- 17 dec. nestkastjes met de klusgroep en kerststukjes maken.

Green Rangers aan het nachtvlinders, foto Kars Verling.

Adressen

Contactgegevens:

Natuur- en Vogelwacht Culemborg
Clubhuis "De Ketelvink"
Middelcoopstraat 1a
4102 CE Culemborg
Triodosbank: 78.14.04.312
KvK te Tiel: 40156764
e-mail: post@nwwc.nl
website: www.nwwc.nl

Bestuur:
Contact opnemen met bestuur
kan door te mailen naar
bestuur@nwwc.nl of te bellen.

Jouke Altenburg (voorzitter)
Merelweg 30
4105 WZ Culemborg
0345 - 519 847

Cocky de Groot (secretaris)
Valeriaan 49
4102 VG Culemborg
0345 - 53 38 60

Yme Jan Bosma (penningmeester)
Wilgeboom 51
4101 WK Culemborg
0345 - 51 30 08

Algemene bestuursleden:
Paul van Buchem
Kastanjeboom 33
4101 VS Culemborg
0345 - 51 01 50

Jurgen Geven
Binnen de Wallen 12
4102 DG Culemborg
0345 - 533756

Margreet de Nie
Landzichtweg 14
4105 DP Culemborg
0345 - 516769

Gijsje Robeer (Tsjiepl)
Houtmolenstraat 50
4105 XK Culemborg
0345 - 519210

Beheer Ketelvink
Arie Huijgen
Binnen Molenstraat 32
4101 BA Culemborg
0345 - 51 59 75

Redactie
redactie@nwwc.nl

Lidmaatschap en Contributie:

Nieuwe leden, adreswijzigingen en overige veranderingen in lidmaatschap kunnen worden doorgegeven via e-mail aan: ledenadmin@nwwc.nl of het postadres van "De Ketelvink" t.a.v. ledenadministratie.

Lidmaatschap 2012: (hoofd)lid (met Hak-al) €20,00 per jaar; gezinslid: €10 per jaar. Postlidmaatschap €29,00 per jaar. Opzegging min. één maand voor het einde van het verenigingsjaar. Betaling per acceptgirokaart of na betalingsoproep via e-mail.

Coördinatoren:

VOGELWERK GROEP INCL. NESTKASTEN
Daniel Beuker
Achterstraat 28
4101 BB Culemborg
06-44974299
vogelcoor@nwwc.nl

PLANTENWERK GROEP
Leo van der Kooij
Vliegerweg 3
4101 JK Culemborg
0345 - 51 54 50
plantencoor@nwwc.nl

INSECTENWERK GROEP
Rob van de Haterd
Burgemeester Verweijlaan 44
4191 XH Geldermalsen
0345 - 52 25 82
insectencoor@nwwc.nl

KNOTWERK GROEP
Harry van de Warenburg
Grondzeilerweg 9
4105 HJ Culemborg
0345 - 51 43 58
knotcoor@nwwc.nl

WERK GROEP WINTERVOEDERING VOGELS
Ruud Post
Linnaeuslaan 61
4102 LG Culemborg
0345 - 51 09 29
voercoor@nwwc.nl

TUIN- EN KLUSWERK GROEP
Frans Waroux
Irene Vorrinkstraat 69
4105 JA Culemborg
0345 - 51 53 93
kluscoor@nwwc.nl

JEUGD GROEP
Winy Verdouw
Prijsseweg 113
4106 LE Culemborg
0345 - 517933
jeugdcoor@nwwc.nl

BIBLIOTHEEK WERK GROEP
Gonda Baard
Martinus Nijhoffpad 13
4103 WP Culemborg
0345 - 52 13 94
bibliocoor@nwwc.nl
Informatie en uitleen
woensdagmorgen of op afspraak

LEZINGEN EN CURSUSSEN
Annette van Berkel
Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg
0345 - 53 16 89
lezingcoor@nwwc.nl

KAMPEN
Yme Jan Bosma
Wilgenboom 51
4101 WK Culemborg
0345 - 51 30 08
kampcoor@nwwc.nl.nl

Contactgegevens

DIERENOPVANG, DIERENOVERLAST & MILIEUKLACHTEN

VOGELOPVANG
Alle hulpbehoevende "wilde" vogels kunnen, na overleg, gebracht worden naar:

(tijdens kantooruren)
Kinderboerderij "de Heuvel"
Jan Kaper
Weithusen 63
4102 NV Culemborg
06 - 46 36 27 12

(na kantooruren)
Ruud Post
Linnaeuslaan 61
4102 LG Culemborg
0345 - 51 09 29

V RAGEN OVER VLEERMUIZEN IN HUIS
Vleermuiswerkgroep Gelderland
'Vlegel'
Fred van Delft
Th. Zasstraat 6
4105 BN Culemborg
0345 - 51 58 20
vleermuisvragen@nwwc.nl

V RAGEN OVER INSECTEN
Annette van Berkel
Akkerwinde 9
4102 JJ Culemborg
0345 - 53 16 89
insectenvragen@nwwc.nl

DIERENAMBULANCE VIANEN
Jolande van der Klis
Postbus 390
4130 EJ Vianen
06 - 51 11 12 90
jolandevanderklis@hetnet.nl

MILIEUKLACHTEN EN - MISSTANDEN
Klachten meldlijn gemeente
Culemborg
0345 - 47 79 59

(na kantooruren)
via politie
Triosingel 34
4101 XC Culemborg
0900 - 88 44

ALGEMENE INSPECTIEDIENST
AID groendesk
030 - 669 26 40 of
030 - 669 26 63

Contactgegevens diverse regionale natuur- en milieuorganisaties

Kinderboerderij "de Heuvel"
Peter Brosky
Weithusen 63
4102 NV Culemborg
0345 - 51 88 09

STEUNPUNT NME
Pauline Hoevenaars
Bezoekadres: 'de Heuvel'
Weithusen 63
4102 NV Culemborg
0345 - 51 97 41 (di. & wo.)
0345 - 47 78 17 (b.g.g.)
p.hoevenaars@culemborg.nl

NME NATUURTUIN
Yme Jan Bosma
yjb2009@live.nl

STICHTING CAETSHAGE
Caetshage 1
4103 NR Culemborg
(tegenover de watertoren)
06-22667529 (Basjan)
website: www.caetshage.org

STICHTING DUURZAAM RIVIERENLAND
Bezoekadres: 'de Zwerfkei'
Kwelkade 1
4001 RK Tiel
0344 - 63 45 42
www.duurzaamrivierenland.nl

STICHTING WERK AAN 'T SPOEL
www.werkaanhetspoel.nl

STICHTING EVA-LANXMEER
Lodewijk van Deysselhof 19
4103 WK Culemborg
034-5568506 of
034-5568507
www.eva-lanxmeer.nl

MILIEUDEFENSIE STEUNPUNT
CULEMBORG
Frederik van Eedenlaan 30
4103 WB Culemborg
0345 - 53 30 97
www.culemborg.milieudefensie.nl

MILIEUWERK GROEP BUREN
Goof den Hartog
Kloosterlaan 15
4111 LG Zoelmond
0345 - 50 20 61

Overige clubinformatie:

HET VOGELJAAR
Via de NVWC kun je je abonneren op het tijdschrift "Het Vogeljaar". Abonnementkosten zijn €13,00 per jaar (i.p.v. €13,50) en worden via de NVWC-contributie verrekend. Aanmelden kan bij de penningmeester.

VERBANDTAS EN -TROMMEL
Op excursie? Vergeet dan niet vanuit de Ketelvink de NVWC-rugtas mee te nemen met EHBO-doodsjes, instructies en belangrijke telefoonnummers. Iets gebruikt? Meld dit dan bij het bestuur via bestuur@nwwc.nl

MELDEN NATUURWAARNEMINGEN
via waarnemingen@nwwc.nl of via www.nwwc.nl bij waarnemingen, waarneming.nl

Indien deze Hak-al onbezorgbaar,
graag retour aan:

N.V.W.C.
Middelcoopstraat 1A
4102 CE Culemborg

AGENDA

maart	3	zaterdag	Jeugdactiviteit
	16	vrijdag	Lezing
	17	zaterdag	Riviervogeltelling
	19	maandag	Bestuursvergadering
	23	vrijdag	Jaarvergadering
	24	zaterdag	Jeugdactiviteit
april	14	zaterdag	Riviervogeltelling
	14	zaterdag	Jeugdactiviteit
	16	maandag	Bestuursvergadering
	20	vrijdag	Lezing
mei	11	vrijdag	BigDay 2012
	12	zaterdag	Jeugdactiviteit
	18	vrijdag	Lezing
	21	maandag	Bestuursvergadering
	25	vrijdag	Avondexcursie Zouweboezem
juni	2	zaterdag	Zomerwandeling Goilberdingerwaard
	2	zaterdag	Plantenexcursie
	9	zaterdag	Jeugdactiviteit
	16	zaterdag	Kuinderbos
	18	maandag	Bestuursvergadering
	22	vrijdag	Nationale Nachtvliedernacht
	30	zaterdag	Jeugdactiviteit

7 mei deadline kopij *Hak-al*

Kijk voor het laatste nieuws op www.nwvc.nl